

Inhoud

Vogels met zwarte poten kun je niet vreten

Brachycera	9
Het wilde denken	13
Suikerfeest	19
Een kerstverhaal	24
Noem het apocalyptisch	33
Glückauf!	39
Staal	56
Een paalloze dag	65
Op excursie	72
Voorouders	78
Into the white	88
Een lange vrouw	96
Liefde	106
No Limit	111
Levertijd	118
Blauw	126

En dan komen de foto's

Lotusbloemen	147
Kleurenblind	162
Danspaal	169
Oogjes dicht en snaveltje toe	177
Het scheermesje	183
Feestje	189
Ze trekt strepen	201
Nachtoog	210
Een ruime bocht	218
Steen	223
Het glazen	255

Optimisme 263
ZKV 270
Porno als dialectisch proces 271
Een vrouw alleen 283
Een echte man 293
Gedroogde plasbloem 296
Dichter/tje 305

De dag dat de gieren buigen

Een voyante pas 323
Transparant 334
Listeria 339
Van licht en donker 342
Play me, I'm yours 348
Kwetsbare kunst 360
Een cascade van stroperig rood 367
Gewassen gezicht 372
De roes van rood 383
Wondvocht 389
Schemerwereld 394
Schaduwspel 401

Onder het satijn

Model van de werkelijkheid 415
'De euro zorgt voor verlamming' 422
En dan nog dit 436
De vogelkijkhut 441
Op een eiland 454
Winegums, een schandpaal, vlammen 466
Van De Vos 476
De bol.com CPNB Top 40 498
La dolce vita 511
Het horizontale leven 515

Verantwoording 527

**Vogels met zwarte
poten kun je niet vreten**

Brachycera

‘Stroperige lijm, dat is het geheim. Direct hechtend, maar niet gelijk hardend. Zodat je genoeg speelruimte hebt.’

Jorg kijkt zijn vriend begrijpend aan. Ingo staat boven aan de trap en houdt het flesje schuin op de houten trapleuning.

‘Het is nu een kwestie van druk op de fles houden en in één tempo naar beneden lopen. Niet te snel, want dan kun je niet zorgvuldig werken, maar ook niet te langzaam, want de lijm blijft natuurlijk niet eeuwig zacht.’

Ingo daalt achterstevoren de zeven treden af en trekt een dikke, rechte lijn over de leuning, die aan de onderkant met vier metalen haken aan de muur is vastgezet.

Jorg volgt de handelingen met grote belangstelling. De constructielijm glinstert een beetje door de opkomende zon. De streep lijkt daardoor op het spoor van een uit de kluiten gewassen slak.

Met een sierlijke boog zet Ingo het halflege lijm flesje op de grond, naast de uitgestalde glazen potjes. Uit zijn achterzak haalt hij een doorzichtige wegwerphandschoen. Terwijl hij de trap op loopt, trekt hij deze geroutineerd over zijn rechterhand.

‘Nu komt het erop aan de lijm gelijkmatig over de leuning uit te smeren. Niet te dik, maar zeker niet te dun. Klonters zijn taboe, want dat haalt straks het hele effect onderuit. Begrijp je?’

Jorg knikt, maar zijn vriend kijkt hem niet aan. Uiterst geconcentreerd wrijft Ingo de lichtgele substantie uit over het droge hout. Hij maakt mysterieuze masseerbewegingen, alsof hij de rug van een meisje probeert te betoveren. Het slakenspoor verandert onder zijn handen in een afgelikte kaneelstaaf.

Na een kleine tien minuten is hij klaar.

‘Je merkt dat ik tijdens het uitsmeren niet praat. Dat is belangrijk. Het aanbrengen van de lijm hoort bij het ritueel. Woorden kunnen het proces verstoren. De onderlaag moet volkomen egaal zijn. Je zult straks wel merken waarom.’

Hij stroopt zijn handschoen af, de plak aan de binnenkant, verfrommelt het plastic en legt de prop naast het flesje.

Een veel te vroege krantenjongen passeert en groet. Ingo reageert niet.

‘We hebben nog precies achtentwintig minuten om de meditatielaag aan te brengen. Vanaf nu kan ik jouw hulp goed gebruiken. Luister naar mijn aanwijzingen en stel geen overbodige vragen. We hebben elke minuut hard nodig. Pak het eerste potje maar.’

‘Welk van de drie?’

‘Maakt niet uit. Vooruit, actie!’

Jorg pakt er een en loopt daarmee naar Ingo. Die staat al boven te wachten. Het gedempte gezoem klinkt een beetje akelig. Hij voelt medelijden met de vliegen.

Ingo pakt het potje aan en recht demonstratief zijn rug.

‘Let op, ik draai het deksel ervan af, schuif mijn hand in één beweging over de opening en klem mijn vingers over de rand om het potje vast te houden. De vliegen kunnen nu niet ontsnappen en ik heb één hand vrij. Met mijn duim en wijsvinger maak ik een opening tussen de wijs- en middelvinger van mijn andere hand en grijp daarmee een vlieg. Ik pak het dier stevig vast, maar de vleugels mogen niet worden beschadigd. Dat is essentieel.’

Jorg ziet dat Ingo vrijwel meteen een vlieg te pakken heeft en in een vloeiende beweging op de leuning plakt.

‘Met het onderlijf even op de lijm drukken, dat is genoeg, dan zit het diertje goed vast. En de vleugels blijven trillen. Daar gaat het om: dat de vleugels blijven trillen. Maar pas op

dat je met je vingers de lijm niet aanraakt. Ze moeten schoon blijven.'

Even kijkt hij Jorg aan. Zijn ogen glinsteren van... plezier? Nee, het is een onbestemde blik waarmee zijn vriend hem aankijkt. Een amalgaam van bravoure, daadkracht en... angst?

'En dan nu tempo maken.'

De ene vlieg na de andere plakt Ingo op de reling, in rijen van vijf. Hij laat er niet één ontsnappen. Wel zit er af en toe een dode tussen. Nonchalant laat Ingo het lijkje vallen en gaat onverstoorbaar door met zijn werk.

Jorg kijkt verbaasd toe. De vliegen blijven vastzitten, hoe hard ze ook met hun vleugels trillen.

Na een paar minuten is het eerste potje bijna leeg.

Een deel van de leuning is veranderd in een vliegende-ken. Een levende laag van zoemend zwart. Door het zonlicht lijkt er een blauwgroene metalen gloed overheen te zweven.

'Het volgende potje!'

Jorg haalt een nieuwe lading. Zijn vriend werkt geconcentreerd door.

Na een klein kwartier is hij over de helft.

'Kijk Jorg, ik moet tempo blijven maken, want de vliegen die ik als eerste heb aangebracht raken uitgeput. Na een halfuur leggen de eerste het loodje. Dat weet ik uit ervaring.'

Jorg inspecteert de laag. Bovenaan is van uitputting nog niets te merken. De vleugels trillen angstig boven de gevangen lijfjes.

'Jorg, het laatste potje.'

Het is een bizar schouwspel. Door de honderden vliegen lijkt de leuning tot leven te komen...

'En klaar!'

Ingo zet het derde potje op de grond. De overgebleven vliegen kiezen gretig voor de vrijheid. Ingo strekt zijn vingers tot

ze knakken en loopt de trap weer op, de vliegen van zich af slaand.

‘Jorg, niet treuzelen nu, het moment is aangebroken. Kom achter mij staan. We lopen zo meteen langzaam zijwaarts de trap af en strelen met beide handen de leuning. Niet te hard drukken, je moet de vleugels nét kunnen aanraken, zodat ze tegen je handpalmen trillen. Duidelijk?’

Jorg knikt.

‘Sluit dan nu je ogen, luister naar het gezoem en concentreer je op het gekriebel. Zodat je kunt afdalen in je onderbewustzijn en contact kunt maken met de dood... En vooral niet praten! Ben je er klaar voor?’

‘De dood?’

‘Je zult versted staan.’

Het wilde denken

‘Waarom heb je het eigenlijk gedaan? Ik vraag het je maar recht op de man af, want het is beter dat wij geen geheimen voor elkaar hebben. De situatie waarin je zit, is voor mij al complex genoeg. Door alles te vertellen help je mij en daarmee jezelf. Wat wij hier zeggen, blijft bovendien tussen ons. Oké?’

‘Ik heb uiterst zorgvuldig gehandeld, dus ik heb niks te verbergen.’

‘Dat is dan afgesproken, maar wat bedoel je met “uiterst zorgvuldig”?’

‘Precies zoals ik het zeg. Ik heb uiterst zorgvuldig gehandeld.’

‘Op welke manier dan?’

‘Op alle denkbare manieren heb ik uiterst zorgvuldig gehandeld.’

‘Kun je daar iets duidelijker over zijn?’

‘Ik heb euthanasie gepleegd en heb me daarbij uiterst zorgvuldig aan het protocol gehouden.’

‘Ik heb het niet over de euthanasie, Erik, maar over wat je daarna deed. Over wat je met het lichaam hebt gedaan...’

‘Juridisch heb ik correct gehandeld, medisch heb ik correct gehandeld. Mij valt niets te verwijten.’

‘Nogmaals: ik heb het over wat je ná de euthanasie deed...’

‘Euthanasie is een zware verantwoordelijkheid. Sommige artsen gaan daar lichtzinnig mee om, veel te lichtzinnig. Maar ik niet. Ik heb zorgvuldig gehandeld, uiterst zorgvuldig.’

‘Luister je niet naar wat ik zeg?’

‘Euthanasie gaat onder je huid zitten. Ik heb het over actieve euthanasie, niet over abstinentie. Door jouw ingrijpen gaat

er iemand dood. Dat is niet niks. Maanden heb ik me erop moeten voorbereiden. Ik heb er slecht van geslapen. Nachten lag ik te piekeren. Dus laat niemand mij vertellen dat ik niet zorgvuldig heb gehandeld.'

'Erik, die euthanasie is prima gedocumenteerd, aan alle zorgvuldigheidseisen is voldaan. Dat staat buiten kijf. Ik heb het over wat je daarna deed... Je hebt die man in stukken gesneden. Waarom in godsnaam?'

'God zal beamen dat ik uiterst zorgvuldig heb gehandeld.'

'Neem je me wel serieus?'

'Uiterst zorgvuldig!'

'Ik hóéf je niet te verdedigen. Zeg het maar, dan zal ik een collega benaderen...'

'Natuurlijk wil ik dat je mij verdedigt, maar je moet niet vergeten dat ik uiterst zorgvuldig heb gehandeld.'

'Oké, je hebt *uiterst zorgvuldig* gehandeld. Dat is een feit. Je hebt die man *uiterst zorgvuldig* in laten slapen. En daarna heb je hem *uiterst zorgvuldig* in stukken gesneden... Erik, waarom heb je dat gedaan?'

'Dat is van geen belang.'

'Wat bedoel je daarmee?'

'Dat het van geen belang is wat ik daarna met die man deed.'

'Voor wie is het van geen belang?'

'Voor iedereen. Die man was dood.'

'En dus sneed je hem in stukken...'

'Het is echt van geen belang wat ik daarna deed. Dood is dood.'

'Daarover verschillen wij dus van mening. En wat belangrijker is: de wet is het ook niet met je eens! Een lijk heeft ook rechten, weet je, het wordt door de wet beschermd. Dat lijkt me een niet-geringe constatering voor jou.'

'Ik heb uiterst zorgvuldig gehandeld tot die man dood was. Wat daarna gebeurde, is van geen belang. Dood is dood.'

‘Van geen belang, van geen belang. Als we geen helder verhaal hebben, ga je voor minstens tien jaar de cel in, is dat van geen belang?’

‘Dood is dood. Het abstractievermogen van het wilde denken, dáár liggen de antwoorden.’

‘Het wilde denken?’

‘Dood is dood. Je kunt met een lijk doen wat je wilt. De organen eruit halen, balsemen, cremeren, begraven, noem maar op. Het maakt allemaal niks uit. Het netwerk van betekenissen is verdwenen – en daarmee de contrastwerking. Dood is dood.’

‘Het netwerk van betekenissen is verdwenen?’

‘Inderdaad.’

‘Sorry, Erik, maar met die analyse komen we natuurlijk geen stap verder.’

‘Het maakt niet uit wat je met een lijk doet. Dood is dood.’

‘Het maakt wel degelijk uit wát je met een lijk doet, Erik. Je hebt meneer Strauss in stukken gesneden. Dat is wat anders dan begraven of cremeren...’

‘Het maakt gewoon niks uit. Dood is dood.’

‘Wil je soms ontoerekeningsvatbaar verklaard worden en de rest van je leven slijten in een gesloten inrichting?’

‘Dood is dood, dat is toch zo helder als wat! Daar is geen speld tussen te krijgen. Het wilde denken, dáár vind je de antwoorden.’

‘Leg dan eerst eens uit wat je bedoelt met dat wilde denken.’

‘Dood is dood.’

‘Tot zover kan ik je volgen...’

‘Het gaat niet om de identificatie, maar om de verschillen.’

‘Nu raak je me kwijt...’

‘Het gaat om de *verschillen*.’

‘Dat zei je ja, maar ik snap je niet.’

‘Niet de dingen zelf hebben betekenis, maar alleen de *ver-*